

[\(/\)](#)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)[Downloads \(/downloads\)](/downloads)[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)[Over ons \(https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons)[MENU](#)

ERFGOEDOBJECT

Kasteeldomeinen Grand Noble en Borluut en omgeving

landschappelijk geheel

ID: 135240 **URI:** <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135240>

Juridische gevolgen

- omvat de aanduiding als beschermd monument Kasteeldomein Borluut: dreef (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/10076>)
Deze bescherming is geldig sinds 25-03-1997
- omvat de aanduiding als beschermd monument Kasteeldomein Borluut: park, hek, koetshuizen en tuinpaviljoen (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/10073>)
Deze bescherming is geldig sinds 25-03-1997

Provincie

Oost-Vlaanderen

Gemeente

De Pinte, Gent

Deelgemeente

De Pinte, Sint-Denijs-Westrem

Straat

Onbepaald

Locatie

De Pinte (De Pinte), Sint-Denijs-Westrem (Gent)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

1 227 449m²

Bewaringstoestand

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Typologie: [bomenrijen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1655\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1655), [dreven \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/128\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/128), [kasteeldomeinen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2114\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2114), [knotbomen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1610\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1610), [walgrachten \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1153\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1153)

[Inventarisatie ankerplaatsen Landschapsatlas 2001](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1101)

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1101>) (inventarisatie: van 01-11-2000 tot 28-02-2001)

Beschrijving

De kasteeldomeinen Grand Noble, Mariasteen en Borluut liggen in de zuidelijke periferie van Gent en meer bepaald tussen de sterk verstedelijkte agglomeraties van De Pinte en Sint-Denijs-Westrem. Hier ligt een gebied waarvan de historisch gegroeide trekken vrij goed bewaard zijn gebleven.

Fysisch- landschappelijk betreft het een dekzandgebied dat deel uitmaakt van de door pleistocene sedimenten opgevulde 'Vlaamse Vallei'. Het valt grotendeels samen met een lichte depressie in het microreliëf waarvan het laagste gedeelte ingenomen wordt door slibhoudende zandgronden. De waterafvoer gaat via de Duivelbeek.

Historisch-landschappelijk sluit het beschouwde gebied aan bij het 'Scheldeveld'. Het betreft een areaal dat tijdens de grote middeleeuwse ontginningsperiode niet tot landbouwland kon worden omgezet, maar daarentegen in hoofdzaak voor begrazing werd gebruikt. Tijdens de eindfase van de middeleeuwse ontginningen (13de eeuw) werden hier en daar pogingen ondernomen om de gronden in cultuur te brengen. De Gentse Sint-Pietersabdij heeft als een van de voornaamste eigenaars hierbij een belangrijke rol gespeeld. Het marginaal karakter van de zandgronden was ongetwijfeld een van de oorzaken die tot een mislukking van veel van deze ontginningen hebben geleid. Het gebied van Reivissche en omgeving draagt de sporen van dergelijke laatmiddeleeuwse ontginningen. In tegenstelling tot het meer centrale gedeelte van het Scheldeveld (nu Nazareth) is hier niet tot een systematische aanplanting van bos overgegaan in de 18de eeuw. Slechts enkele percelen zijn bebost geworden zoals blijkt uit de kabinetskaart van de Ferraris (1770-1778). Het agrarisch landschap is dit van een 'bulken'-gebied, d.w.z. een door knotwilgenrijen omsloten landbouwgebied waarvan de percelen werden bewerkt in het kader van het wissel- of koppelstelsel; dit betekent dat een perceel na een aantal jaren te zijn bezaaid werd omgezet in grasland. Om tijdens de grasjaren het vee binnen de percelen te houden was een afsluiting noodzakelijk. Grachten afgezoomd met knotwilgen en vermoedelijk aangevuld met een vlechtwerk van dood hout, fungeerde als afsluiting. Op veel plaatsen zijn de knotwilgenrijen van de bulkengebieden opgeruimd door ruilverkaveling of als gevolg van schaalvergroting van de landbouw. In het beschouwde gebied zijn de knotwilgenrijen nog vrij goed bewaard zodat het bulkenlandschap er een relictwaarde bezit.

Het kasteel Grand Noble (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/38473>), het voormalige 'Goed ten Abeele' was volgens het archief op het einde van de 18de eeuw in het bezit van de Gentse Sint-Pietersabdij en in leen gegeven aan Gerard de Duivel, zoon van de Gentse kastelein. In een processtuk van 1670 werd het 'Grand Poivre' genoemd. Een kaart van 1676 vertoont een tweeledig omgrachte site, het 'Hoveniershof', door dreven verbonden met de nabije straten en de Kortrijksesteenweg. In een verkoopsakte van 1763 staat het omschreven als een "huys van plaisance", vanouds "Grand Noble" genoemd. Dit landhuis bestond uit een eenvoudig rechthoekig landhuis. Sinds 1802 kwam het domein in bezit van de familie de Giey. Het park en de vijvers en de koetshuizen ten westen van het landhuis werden heraangelegd. De nieuwe dreef naar de huidige Baron de Giey laan dateert uit de 19e eeuw. In de jaren 1850 werd het landhuis gesloopt en vervangen door het huidige neoclassicistische kasteel, dat rond 1860 voltooid werd. Het huidige kasteeldomein met prachtig aangelegd park, koetshuizen en hovenierswoning zijn te midden van de landerijen gelegen, die begrensd worden door de Baron de Giey laan, Keistraat, Klossestraat en spoorweg Gent- Kortrijk. Het kasteel is via drie dreven met straten verbonden. Aan de toegangsdreef aan de Baron de Giey laan staan arduinen paaltjes, verbonden door kettingen, eindigend bij het kasteel op een ijzeren hekken. Ten westen van het hek liggen de vroegere koetshuizen, samen met het kasteel aangepast en ten oosten ligt de vroegere hovenierswoning in villastijl, van 1900 daterend. In het midden van de vijfhoekige omgrachting, op een verhevenheid, ligt een gecementeerd en beschilderd kasteel. Het park, met gras- en bloemenperken binnen de omwalling en omringende bossen en weilanden. In het zuiden ligt de grote vijver en hoog opgeworpen heuvels, naar verluidt ontstonden deze 'Parnasusheuvels' door de aarde van de uitgegraven vijver. Een gietijzeren brugje leidde over de omwalling. In het park komen kunstmatige grotten voor en een ijskelder.

Het kasteel Borluut (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/26871>) is via een grote lindendreef met de Kortrijksesteenweg verbonden. Het omwalede kasteel ligt in een prachtig park, door een brede lindedreef verbonden met de Kortrijksesteenweg. Het huidige neoclassicistische kasteel werd rond 1858 gebouwd op de plaats van het vervallen "Wit kasteel", dat voor het eerst vermeld werd in 1411 als zetel van de heerlijkheid van de familie Borluut. Tot het domein behoort eveneens het neerhof,

tegenover het kasteel gelegen. Het kasteel werd in 1886 en 1914 uitgebreid waardoor het kasteel zijn huidige vorm kreeg. In 1978 werd het kasteel stadsbezit en werd het gerestaureerd. Achteraan in het park ligt een recent gerestaureerd tuinpaviljoen in rococostijl.

Het Mariasteen (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/26213>), vanouds bekend als het domein of goed 'Meeremsteenkin' is gelegen op de grens met Sint-Denijs-Westrem en Afsnee en van het Borluutkasteel gescheiden door de Rosdambeek. De oudste vermeldingen klimmen op tot de 14de en 15de eeuw. Later stond het bekend als 'huis van plaisance' en pachthof. Bij vergrotingswerken aan de vijver in de tuin in 1910 werden resten van een moerasdorp teruggevonden opklimmend tot de jonge steentijd, brons- en ijzertijd. De lange toegangsreef vanuit de Lauwstraat werd in 1910-11 aangelegd en geeft toegang tot het prachtige park en heden vrij sober kasteeltje, resulterend uit verschillende verbouwingen. De oude omwalde kern werd in 1870 verbouwd tot een rechthoekig gebouw en in 1910-11 nog verder uitgebreid. De omwalling werd gedempt.

- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.

Bron: Ankerplaats 'Kasteeldomein Grand Noble'. Landschapsatlas, A40086, Agentschap Onroerend Erfgoed, Brussel.

Auteurs: Van den Bremt, Paul (<https://id.erfgoed.net/auteurs/191>); Tack, Guido (<https://id.erfgoed.net/auteurs/601>); De Meirman, Reginald (<https://id.erfgoed.net/auteurs/634>); Vanmaele, Nele (<https://id.erfgoed.net/auteurs/80>)

Datum: 2001

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

Relaties

Omvat

Kasteeldomein Borluut (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/26871>)

Omvat

Kasteeldomein Grand Noble (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/38473>)

Is deel van

De Pinte (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/14236>)

Is deel van

Sint-Denijs-Westrem (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/14013>)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: *Kasteeldomeinen Grand Noble en Borluut en omgeving* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135240> (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135240>) (geraadpleegd op 30 april 2024).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?
[Meld het ons via het contactformulier \(/contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135240\)](/contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135240).

**Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de
Vlaamse overheid**

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed
(<https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons>)

PRIVACYVERKLARING

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring))

JURIDISCHE INFORMATIE

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie))